

Erdély és Partium

1895. Szeptember 22-én Ferenc József császári látogatást tesz az új teológián.

➤ A Magyar Református
Egyház 2073 gyülekezetéből
1012 került idegen uralom
alá.

- 916.906 lélekből
- 400.000 Erdélybe,
 - 290.000 Partiumba szakadt

A Zsinat 1920. szeptember 19-ei ülésén a III./133-134 sz. határozatával intézkedett:

a) az Erdélyi Református Egyházkerületet felhatalmazza arra, hogy az egyházi törvényekben megállapított vagy megállapítandó legfelsőbb egyházhatósági jog- és hatáskört a maga területén gyakorolhassa,

b) a többi négy egyházkerületre nézve a már addig gyakorlatba vett eljárást [...] helyesnek tartja [...] hogy az egyházkerületeiktől elszakított egyházmegyékben az ott élő egyházkerületi lelkeszi főjegyző, illetve a hivatali korra nézve legidősebb esperes és a hivatali korra nézve legidősebb egyházmegyei gondnok az egyházkerületi elnökségnek [...] jog- és hatáskörét gyakorolják,

Erdély

- Erdélyi fejedelemség: ordo politicus
- patronátusi egyház
- 1664 Geleji kánonok
- 1881 debreceni unió után is önálló
- Transzilvanista, merev, konzervatív
- 1920 után fájdalmas önrevízió
- Nagy Károly püspök

Partium

- Polgári-városi gondolkozás
- Nyitott szellemiség
- Nagyvárad 1660 – Debrecen
- Belmisszió (skót puritanizmus)
- 1920 után bár súlyosan csonkul,
nem életképtelen – Várad
- Sulyok István esperes

Román államigazgatás

- Jogi elismerés
- Kongrua harc
- Egyházi iskolarendszer
- Román földreform
- A Baldácsy alap

Megszervezés és beszervezés 1945-1989

- Kommunista hatalomátvétel
- Kollektivizálás
- Az 1956-os és 1958-as perek
- Az 1964-es fordulat Nyugat felé
- Beszervezés, megfigyelés,
jelentés
- Erős református öntudat

CHESTURA POLITIEI BRASOV
Biroul Siguranței

C.N.S.A.S.
03.IUN.2008
DIRECTIA ARHIVA
POPEȘTI LEORDENI

FISA PERSONALA

1. Numele și Pronumele: Vasvari Aladar
2. Anul 1904 luna Iulie ziua 1 nașterei
3. Locul nașterii: Stoiceni - Someș
4. Origina etnică: ungară
5. Profesiunea: protopop rom.-cat.
6. Starea civilă: necăsătorit
7. Domiciliul actual: Str.Regele Mihai No.19
8. Situația militară (contig.grad.unitate): preot
9. Antecedentele politice sau penale: Inaintat Parchetului Trib. Militar, cu No.5511 din 23.IX.942, pentru că a dat ordin să se cânte imnul național maghiar în Biserica rom.-cat.
10. Caracterizarea generală (partea în societate, moralitatea, capacitatea de acte de teroare, atentate, etc.): În cercurile maghiare este cunoscut ca cel mai activ iredentist și propagandist revizionist maghiar.- Capabil de acțiuni de masă.
11. Date asupra serviciului militar înainte de izbucnirea războiului:
- Nu a făcut armata înainte de izbucnirea războiului, fiind protopop.-
12. Cât timp și ce serviciu militar a îndeplinit pe timpul războiului
- Nu a făcut, fiind protopop.-
13. Purtarea față de Stat.
- Înainte de declararea războiului: Neolială.-
- Pe timpul purtării războiului)pe scurt în cazul când sunt documente: La data de 20 August 1942, aniversarea de către unguri a zilei Regelui Stefan cel Sfânt, a comunicat prin Bisericiile maghiare evanghelice, unitare și reformată, ca toți ungurii să se adune în Biserica rom.-cat.-
După terminarea slujbei religioase obicinuite, a dat ordin organistului să cânte imnul național maghiar, făcând prin aceasta cea mai îndrăznească propagandă iredentistă și revizionistă maghiară.-
- Documentul de raport nr.No.5286 din 22.IX.942 către Insp.Reg.I Poliție.

C H B
Vasvari

Mint oldott kéve...

1990 –

- Beruházások és viták
- Gyorsuló fogyás
- Hitbeli gyengülés
- A fiatal generáció elvesztése
- Szigorúan ellenőrzött „leleplezés”
- Fokozódó függés Bukaresttől és Budapesttől

Útaid Uram, mutasd meg, hogy el ne tévelyedjem

- Szórvánnyá válás
- Fájdalmas templombezárások korszaka
- Városi gyülekezeti központok
- Új gyülekezetek alapítása – Y és Z generáció
- magyar református hívőből – hívő református magyar
- „Ót és újat hoz elő...” Máté 13,52

